

les 4

Erst proberen

Is het een enkelvoudige zin of een samengestelde zin? Schrijf de persoonsvorm(en) op de juiste plek.

- Noa staat voor de etalage van Eva's boetiek.

Doe het zo: enkelvoudig | samengesteld
 1 staat

- Ze kijkt op als ze haar naam hoort.
- Daar komt mama aan en ze heeft haast.

Heb je een fout? Begin bij .
 Heb je alles goed? Begin bij .

- 1 Is dit een enkelvoudige zin (a) of een samengestelde zin (b)?

- Ik zwaai en ik roep.

Doe het zo: 1 b

- Ik wuif me suf.
- Ik spring op en neer, maar zij ziet mij niet.
- Zij kijkt niet eens op, dus ga ik maar even door.
- Ik brul de longen uit mijn lijf, want ze hoort me niet.
- Oh, zij heeft oordopjes in.



Dit ga je leren

Je leert wat **enkelvoudige** en **samengestelde** zinnen zijn.

Dit moet je weten

Een **enkelvoudige** zin is een zin met één persoonsvorm en **onderwerp**.

Ik belde mijn zus.

Een **samengestelde** zin is een zin met twee persoonsvormen en twee onderwerpen.

Ik belde mijn zus en mijn zus belde daarna mijn broer.

Vaak staat er een voegwoord in een samengestelde zin.

Je kunt van een samengestelde zin twee enkelvoudige zinnen maken.

- 2 a Is dit een enkelvoudige zin of een samengestelde zin? Schrijf de persoonsvorm(en) op de juiste plek.

- Spreken is zilver en zwijgen is goud.

Doe het zo: enkelvoudig | samengesteld
 1 is, is

- Maak je een gebaar, dan zeg je ook iets.
- Met een wenk kun je ook veel zeggen.
- Weinig mensen praten zonder gebaren.
- Een aap maakt gebaren, maar een hond kan dat ook.
- De een bedelt om nootjes en de ander kwispelt met zijn staart.

- b Bij een persoonsvorm hoort een onderwerp. Schrijf van zin 5 en 6 de onderwerpen op.

- 3 Schrijf de persoonsvormen en onderwerpen van de samengestelde zin op.

- Ik heb ruzie met mijn vriendin en zij wil me niet meer zien.

Doe het zo: 1 Ik heb, zij wil

- Ze heeft mij gezegd dat ik maar snel een andere vriendin moet zoeken.
- Ze is nooit eerder zo beledigd zei ze, nadat ik een duw van haar kreeg.
- Ik gebaarde alleen maar dat ze even moest wachten, zodat ik mijn veters nog kon strikken.
- In haar taal betekent mijn gebaar een heel vies woord, wat ik natuurlijk niet kon weten.
- Ik zoek nu een gebaar voor sorry dat iedereen kent.

- 4 Maak een zo lang mogelijke samengestelde zin.

- Toen we thuiskwamen ...
- Van nature ben ik ...
- De communicatie tussen jou en mij ...

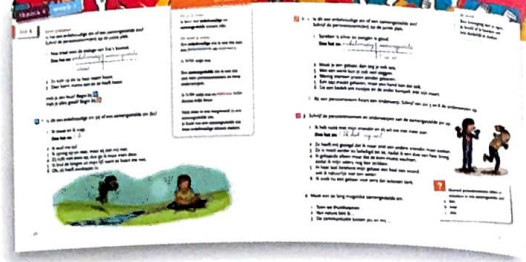
de wenk

Een beweging met je ogen, je hoofd of je handen om iets duidelijk te maken.



Hoeveel persoonsvormen zitten er minstens in een samengestelde zin?

- één
- twee
- drie



Eerst proberen

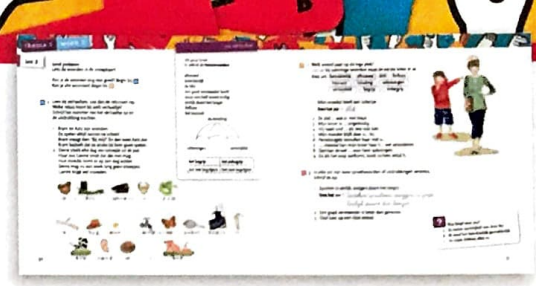
enkelvoudig	samengesteld
1 staat	2 kijkt op, hoort 3 komt aan, heeft

- ★ 1 1 b
- 2 a
- 3 b
- 4 b
- 5 b
- 6 a

enkelvoudig	samengesteld
3 kun 4 praten	1 is, is 2 maak, zeg 5 maakt, kan 6 bedelt, kwispelt

- b 5 een aap, een hond
- 6 De een, de ander

- ✚ 3 1 ik heb, zij wil
- 2 ze heeft, ik moet
- 3 ze is, zei ze, ik kreeg
- 4 ik gebaarde, ze moest, ik kon
- 5 mijn gebaar betekent, ik kon
- 6 ik zoek, iedereen kent



- ★ 1 1 De eerste rebus: eerlijk duurt het langst
- 2 De tweede rebus: een goed verstaander heeft maar een half woord nodig
- ✚ 2 1 blik
- 2 feilloos
- 3 betrekkelijk
- 4 vertwijfeld
- 5 onbewogen
- 6 onbegrip
- 7 alhoewel, houding
- 8 begrip
- 9 houvast
- ✚✚ 3 1 Spreken is zilver, zwijgen is goud en eerlijk duurt het langst.
- 2 Een goed verstaander heeft maar een half woord nodig en voorkomen is beter dan genezen.
- 3 Lood om oud ijzer en op een rijtje zetten.